

Activitat d'aprenentatge

Títol	Debat alternatives al capitalisme
Curs (nivell educatiu)	CFGS
Matèria/Àmbit ¹	IPO II, Sostenibilitat
Duració	1h

DESCRIPCIÓ

Sovint es parla del capitalisme com a la única forma d'organitzar l'economia que existeix, com si fos donada per la llei natural. L'objectiu d'aquesta activitat és el de trencar amb aquest relat únic oferint altres visions econòmiques. Per a fer-ho, l'activitat proposa la visualització d'un conjunt de vídeos per part de les joves que les interpelen a través de tractar problemàtiques que les toquen de prop. Es tracta de vídeos breus (d'uns 5 min de duració), molt directes i visuals, fet que permet connecta millor amb les joves perquè fugen de tecnicismes i busquen un impacte més emocional i vivencial.

Un cop visualitzats els vídeos, es proposa que generin un debat, primer en petit grup i després en gran grup, de com la forma econòmica capitalista contribueix a generar aquestes problemàtiques i com les travessen a nivell personal. Per altra banda, per no quedar-se només en les problemàtiques, després es reflexionarà de forma conjunta sobre com una economia organitzada amb uns altres valors i principis podria contribuir a solucionar-los.

RESULTATS D'APRENTATGE I CRITERIS D'AVALUACIÓ

Resultats d'aprenentatge Què volem que aprengui l'alumnat i per a què? CAPACITAT + SABER + FINALITAT	Criteris d'avaluació Com sabem que ho han après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT
RA2. Aplica estratègies relacionades amb les competències personals, socials i emocionals per al desenvolupament de la seva iniciativa emprenedora i la millora de la seva ocupabilitat.	2.1 Valora la importància de les competències personals i socials en l'ocupabilitat en el sector de referència i en el desenvolupament d'un projecte emprenedor.
RA3. Posa en pràctica les habilitats emprenedores necessàries per al desenvolupament de processos d'innovació i recerca aplicades que promouen la modernització del sector productiu cap a un model sostenible.	3.1 Identifica el concepte d'innovació i la seva relació amb la construcció d'una societat més sostenible que millori el benestar dels individus. 3.4 Posa en pràctica el treball col·laboratiu com a requisit per al desenvolupament de processos d'innovació. 3.6 Incorpora els objectius de les polítiques i iniciatives relacionades amb la sostenibilitat i el medi ambient a l'estratègia empresarial enfocada al desenvolupament d'un model econòmic i social sostenible.
RA4. Identifica, defineix i valida idees d'emprenedoria generadores de noves oportunitats a partir d'estratègies d'anàlisi de l'entorn socioproductiu utilitzant metodologies àgils per l'emprenedoria.	4.5 Analitza la contribució de l'Economia Circular i l'Economia del Bé Comú al desenvolupament d'un model econòmic i social basat en l'equitat, la justícia social i la sostenibilitat.
RA5. Desenvolupa un projecte emprenedor d'innovació social i/o tecnològica aplicada en col·laboració amb l'entorn.	5.2 Reflexiona sobre la necessitat del lideratge ètic i sostenible en les organitzacions. 5.6 Alinea metes de desenvolupament sostenible amb el disseny de models de negoci ecosocials i/o de base tecnològica.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

(10 min) L'activitat comença dividint l'aula en 4 grups i a cada grup se'ls dona un o dos vídeos per visualitzar d'una temàtica (sense especificar de quina temàtica es tracta):

- **Consumisme, competència i individualisme.**
<https://www.youtube.com/watch?v=e9dZQelULDk&t=4s>
- **Sostenibilitat, extraccionisme i maltracte animal**
https://www.youtube.com/watch?v=p7LDk4D3Q3U&list=RDp7LDk4D3Q3U&start_radio=1
- **Racisme**
<https://www.youtube.com/watch?v=qGDvt4yKTiM>
<https://www.youtube.com/shorts/sVtf-sgY5w8>
- **Masclisme**
https://www.instagram.com/reel/DMVD_OZNiRn/?igsh=MXI2NDd4YmptcDBoMg==
<https://www.instagram.com/reel/DMlyHt0qLP9/?igsh=bWpmZWV5enNkNWtl>

(10 min) Un cop acabat de visualitzar els vídeos, els grups han de respondre les següents preguntes:

- 1) Quines problemàtiques heu detectat? Us les trobeu en el dia a dia?
- 2) Quines causes creieu que tenen aquestes problemàtiques? Com creieu que estan relacionades amb el sistema econòmic actual (capitalista)

(30 min) Cada grup explica per sobre en què consistien els vídeos que han vist, quines problemàtiques han detectat i quina vinculació hi veuen amb el sistema econòmic capitalista. 7,5 min per grup. El/la docent va apuntant a la pissarra les problemàtiques i les relacions amb el capitalisme i dona un cop de mà als grups que tinguin temàtiques menys evidents (racisme i patriarcat).

Proposta d'idees a remarcar:

- Acumulació de riquesa i creixement infinit en un planeta finit
- Ritme frenètic de la societat
- Cicle treball-consum
- Desigualtats/Acumulació de riquesa en mans d'uns pocs
- Malalties mentals - drogues/fàrmacs
- Destrucció del medi ambient
- Explotació de persones, recursos i animals
- Estereotips racistes i masclistes
- Creença que les persones migrades (les que no son blanques) no treballen i només delinqueixen
- No contractació de persones migrades per llocs de responsabilitat (terra enganxós)
- No reconeixement de les titulacions
- Relacions colonials entre països
- Dones com a "objecte a consumir" per els homes
- Creença que les dones no tenen capacitat de decisió per elles mateixes, necessiten un home i són dèbils (exemple del vel)
- Aquesta creença porta a bretxa salarial i sostre de vidre
- Tasques de cures/ tasques reproductives no reconegudes salarialment

En resum, la idea que hauria de sortir és que el capitalisme és un sistema que es nodreix de l'explotació (laboral, colonial, racista, de gènere, de l'entorn, etc.). El capitalisme permet que uns pocs països i algunes persones tinguin vides acomodades a costa de l'explotació de la majoria. L'1% de la població té el 90% de la riquesa. Normalment els "guanyadors" del sistema són homes, blancs, occidentals (pensem en les principals figures "importantes"). No sempre és així, tenim casos de dones o persones no occidentals també riques i persones que han començat sense res i ara tenen molta riquesa (p. ex. youtubers, instagramers, tiktokers, etc.). Però el joc del capitalisme està arreglat per una minoria que compta amb la gran majoria de grans riqueses i que tenen un mateix perfil. Es pot incloure també la idea d'interseccionalitat. El que ha de quedar clar és que, independentment de qui sigui qui acumula molta riquesa, sempre és a costa de l'explotació d'altres (persones, animals o medi ambient) i això no és just.

(10 min) Es fa una pluja d'idees de com es podria pensar l'economia d'una altra manera per solventar aquestes problemàtiques.

- Redistribució de la riquesa
- Democràcia econòmica (totes decidim on volem que els recursos i diners vagin)
- Equitat per arribar a la igualtat (no totes partim del mateix punt)
- Prioritzar l'economia en aquells sectors importants pel sosteniment de la vida
- Treballar totes i treballar menys hores

- Garantir recursos bàsics com l'energia, l'aigua i l'habitatge i que no siguin un bé de negoci ni d'especulació
- Prioritzar el benestar de les persones al lucre econòmic
- Realitzar projectes amb impacte social, que el seu principal objectiu sigui el de millorar les condicions de vida de les persones i l'entorn.